

ДИРЕКТИВА 76/765/ЕИО НА СЪВЕТА

от 27 юли 1976 година

относно сближаването на законодателствата на държавите-членки по отношение на спиртомерите и спиртните хидрометри

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската икономическа общност, и по-специално член.100,

като взе пред вид предложението на Комисията,

като взе предвид становището на Асамблеята ¹,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет ²,

като има предвид, че в държавите-членки определението, конструкцията и процедурите за одобряване и изпитване на спиртомерите и спиртните хидрометри са предмет на задължителни разпоредби, различни за различните държави-членки, което затруднява движението и търговията с тези инструменти в рамките на Общността; като взе предвид необходимостта от сближаване на тези разпоредби;

като има предвид, че хармонизирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, свързани с тези инструменти, е важно така също и като допълнение към съществуващите разпоредби, свързани с метода на определяне на алкохолното съдържание на базата на измервания, взети с цел избягване на всякакви рискове от двусмисленост или спор относно резултатите от подобни измервания;

като има предвид, че с Директива 71/316/ЕЕС на Съвета от 26 юли 1971 година относно сближаването на законодателствата на държавите-членки, отнасящи се до общите разпоредби за измервателните уреди и за методите за метрологичен контрол ³ се прие одобряване на типа и първоначална проверка в ЕИО; като взе предвид, че в съответствие с настоящата директива е необходимо да се приемат техническите изисквания за конструкцията и действието на спиртомерите и спиртните хидрометри, на които те да отговарят, за да могат да бъдат внасяни свободно, предлагани на пазара и използвани след

---

¹ ОВ С 76, 7.4.1975 г., стр. 39.

² ОВ С 248, 29.10.1975 г., стр. 22.

³ ОВ L 202, 6.9.1971 г., стр. 1.

преминаването на нужната проверка и след получаването на изискваните маркировки и знаци:

като има предвид, че в резолюцията си от 17 декември 1973 година ¹ относно индустриалната политика, Съветът поиска от Комисията да предаде преди 1 декември 1974 г. предложение за директива относно спиртомерите и спиртните хидрометри,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Настоящата директива се отнася до характеристиките на спиртомерите и спиртните хидрометри, използвани за определяне на алкохолното съдържание на смеси от вода и етанол.

Член 2

Спиртомерите и спиртните хидрометри, които могат да носят маркировката и знаци на ЕИО, са описани в приложението.

Такива инструменти стават предмет на одобряване на типа в ЕИО и се представят за първоначална проверка в ЕИО.

Член 3

Никоя държава-членка не може да откаже, забрани или ограничи предлагането на пазара или използването на спиртомери или спиртни хидрометри, носещи маркировката за проверка на ЕИО, получена на базата на техните метрологични характеристики.

Член 4

1. Държавите-членки приемат и обнародват в рамките на 24 месеца от датата на уведомяване на настоящата директива необходимите мерки за привеждане на своето законодателство в съответствие с настоящата директива, за което незабавно информират Комисията.

Те прилагат тези мерки не по-късно от 1 януари 1980 г.

---

¹ ОВ С 117, 31.12.1973 г., стр.1.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текстовете на основните разпоредби от националното законодателство, приети в областта, регулирана от настоящата директива.

Член 5

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел, на 27 юли 1976 година.

За Съвета

Председател

M. van der STOEL

ПРИЛОЖЕНИЕ

Спиртомери и спиртни хидрометри

1. Определение на инструментите

1.1. Спиртомерите са стъклени инструменти, които показват:

- алкохолното съдържание по маса, или

- алкохолното съдържание по обем,

на смес от вода и алкохол.

Те са описани или като спиртомери за маса или спиртомери за обем, в зависимост от това какво се измерва. Спиртните хидрометри са стъклени инструменти, предназначени за измерването на плътността на смес от вода и алкохол.

1.2. Инструментите, предмет на настоящата директива, са градуирани при референтна температура от 20°C, в съответствие със стойностите фиксирани в международните таблици за алкохолно съдържание, публикувани от Международната организация по законова метрология.

1.3. Те са градуирани за отчитане на данни във свободната хоризонтална повърхност на течността.

2. Описание на инструментите

2.1. Спиртомерите и спиртните хидрометри са стъклени инструменти, състоящи се от

- цилиндрично тяло, дъното на което е конично или във формата на полусфера така, че да не събира въздушни балончета,

- куха цилиндрична опашка с предпазител в горната част на тялото; горният край е затворен.

2.2. Цялата външна повърхност на всеки инструмент трябва да е симетрична спрямо главната им ос.

Разрезът не трябва да показва никакви резки изменения.

2.3. Долната част на тялото трябва да съдържа тежък материал, целта на който е да коригира масата на инструмента.

2.4. Опашката трябва да е със скала, маркирана върху цилиндрична опора, здраво закрепена във вътрешността на опашката.

3. Изработка

3.1. Стъклото, използвано за изработката на инструментите трябва да е прозрачно и без дефекти, които могат да затруднят отчитането на данните по скалата.

Стъклото трябва да е с коефициент на обемно разширение от $(25 \pm 2) 10^{-6} \text{C}^{-1}$.

3.2. Материалът, използван за тежест, е прикрепен към дъното на инструмента. След като инструментът е бил в хоризонтално положение за един час при температура 80°C и след това изстуден в същата позиция, той трябва да плава като оста му е вертикална до един градус 30 минути.

4. Скала

4.1. Инструментът не може да има повече от една скала от вида, описан в 4.5 или 4.6.

4.2. Скалата и надписът са маркирани върху опора с гладка матова повърхност.

Тази опора е здраво поставена вътре в опашката и съответната маркировка е поставена така, че всяко преместване на скалата и опората, свързано с опашката, да е видимо.

Върху опората, скалата и надписите не трябва да има следи от изкривяване, обезцветяване или карбонизиране след престой при температура 70°C за 24 часа.

4.3. Деленията на скалата трябва да са:

- разположение в равнини, перпендикулярни на оста на инструмента,

- черни ¹ и ясно маркирани, да не могат да се изличават,
- фини, ясно очертани и еднакви на дебелина, не повече от 0,2 мм.

4.4. Дължината на късите линии на на скалата трябва да е най-малко една пета, на средните линии най-малко една трета и на дългите линии най-малко половината от обиколката на опашката.

4.5. Спиртомерите имат номинални деления, градуирани по % маса или % обем на алкохола. Те покриват диапазон не по-голям от 10% алкохол по обем или маса.

Интервалът между деленията е 0,1%.

Всяко деление включва от пет до десет допълнителни интервала извън горната и долната граница на номиналния обхват.

4.6. Номиналните деления на спиртните хидрометри са градуирани в килограми на кубичен метър. Те имат обхват от не повече от 20 кг/м³.

Интервалът на деленията е 0,2 кг/ м³.

Всяко деление включва от пет до десет допълнителни интервала извън горната и долната граница на номиналния обхват. Деленията обаче не трябва да надвишават 1 000 кг/ м³.

5. Градуиране и поставяне на цифри

5.1. При спиртомерите всяко десето деление, броено от единия ред на номиналната скала, е дълга линия. Между всяка последователна двойка от дълги линии и четири къси линии между всяка дълга линия и най-близката средно дълга линия трябва да има средна линия.

Цифри се поставят само за дългите линии.

5.2. При спиртните хидрометри всяко пето деление, броено от единия край на номиналната скала, е дълга линия. Трябва да има четири къси линии между две последователни дълги линии.

Само при петите или десетите линии се поставят цифри.

---

¹ След диапазона на номиналната скала линиите могат да бъдат в различен цвят.

5.3. Цифрите към линиите, показващи границите на номиналната скала трябва да са изписани пълно.

При спиртните хидрометри другите цифри могат да бъдат показани в съкратен вариант.

6. Класификация на инструментите и основни размери

6.1. Инструментите трябва да са от един от следните класове на точност:

- Клас I: средното минимално разстояние между деленията 1,5 мм. Инструментите от този клас не включват термометър.

Клас II: средното минимално разстояние между деленията 1,05 мм. Инструментите от този клас могат да включват термометър.

Клас III: средното минимално разстояние между деленията 1,85 мм. Инструментите от този клас могат да включват термометър.

6.2. Външният диаметър на тялото на всеки инструмент трябва да е между 19 и 40 мм.

Външният диаметър на опашката трябва да е най-малко 3 мм за клас I и клас II, и най-малко 15 мм над най-горното деление на скалата.

Разрезът на опашката трябва да е еднакъв при най-малко 5 мм под най-долното деление на скалата.

7. Надписи

7.1. Във вътрешната част на инструмента се поставят четливо и неизличително следните надписи:

- Клас I, II или III,

- кг/м^3 или % обем, или %маса,

- 20°C,

- етанол,

- името или знака на производителя,
- идентификационния номер на инструмента,
- знака на ЕИО „ε” за одобряване на типа.

7.2. Ако се изисква, върху тялото на инструмента може да бъде поставен надпис с масата на инструмента, изразена до най-малкия милиграм.

8. Максимално допустими грешки и проверка

8.1. Максимално допустимата грешка за спиртомерите и спиртните хидрометри е:

- за клас I, +/- половината от на един интервал от скалата за всяко отчетено показание,
- за класове II и III, +/- един интервал от скалата за всяко отчетено показание.

8.2. Проверка се извършва на най-малко три точки от обхвата на номиналната скала.

9. Термометри, използвани при определянето на алкохолното съдържание

9.1. Ако инструментът, използван за определяне на алкохолното съдържание е от клас I, термометърът трябва да е:

- металоустойчив или с живачно разширение и стъклено тяло,
- градуиран при 0,1 или 0,05°C.

Максимално допустимата грешка е $\pm 0,05^{\circ}\text{C}$ за всяко отчетено показание.

Живачните термометри включват маркировка на скалата при 0°C.

9.2. Ако инструментът, използван за определяне на алкохолното съдържание е от клас II или III, термометърът трябва да е с живачно разширение и стъклено тяло, и да е градуиран до 0,1, или 0,2, или 0,5°C. Трябва да носи маркировка на 0°C.

Максимално допустимата грешка, положителна или отрицателна, е:

0,1°C ако термометърът е градуиран до 0,1°C,

0,15°C ако термометърът е градуиран до 0,2°C,

0,2°C ако термометърът е градуиран до 0,5°C.

Термометърът може да е част от инструмента за определяне на алкохолното съдържание. В този случай не е необходимо да има маркировка на скалата за 0°C.

9.3. Минималното разстояние между деленията трябва да бъде:

- 0,7 мм за термометри, градуирани до 0,05, 0,1 и 0,2°C, и

- 1,0 мм за термометри, градуирани до 0,5°C.

9.4. Дебелината на линиите не може да надвишава една пета от разстоянието между деленията.

10. Маркировки

На гърба на спиртомерите и спиртните хидрометри трябва да бъде оставено място в горната третина на тялото за поставянето на знака на ЕИО за първоначална проверка.

Поради специалните изисквания за маркировка на стъклени инструменти, в съответствие с точка 3.1.1. от приложение II към Директива 71/316/ЕЕС и в противоречие с основното правило, залегнало в част 3 на същото приложение, знакът на ЕИО за първоначална проверка трябва да съдържа следното:

- малка буква „e”,
- последните две цифри на годината на първоначалната проверка в ЕИО
- идентификационната буква или букви на държавата-членка, където е извършена първоначалната проверка,
- при необходимост, идентификационния номер на проверяващата служба.

- Когато маркировката се нанася чрез песъкоструйна обработка, буквите и цифрите трябва да са нанесени така, че да останат четливо написани.

Пример:

E 75 D 48: Първоначалната проверка в ЕИО е извършена през 1975 г. от Служба 48 във Федерална република Германия.